

KAKO

ODGOVORITI NA ENERGETSKI CENOVNI ZEMLJOTRES?

Ratuća disonanca na relaciji Brisel - EU članice

Poljska: Izmeniti, ili odložiti delove paketa

Spremni za 55

Litvanija razvlači povećanja računa na 5 godina

Poljska: Subvencije potrošačima u 2022. godini

Bugarska štiti male firme od poskupljenja struje

Timermans Bugarskoj: Gradite nuklearku Belene

U planu je 480 GW novih kapaciteta TE na uglj

Britanski regulator menja praksu na poukama
gasne krize

Kina liberalizuje cene električne energije zbog
tekuće krize

IEA: Tri scenarija sutona naftne privrede do
2050

EU: Kako odgovoriti na energetske cenovne zemljotres	OVDE
Kadri Simson: Klimatska i EU energetska pravila nisu krivi	OVDE
Rastuća disonanca na relaciji Brisel - EU članice	OVDE
Francuska, Španija i Italija zvone za uzbunu.....	OVDE
Litvanija razvlači povećanja računa na pet godina	OVDE
Poljska predlaže promene ili odlaganje dela paketa Spremnosti za 55	OVDE
Poljska: Subvencije potrošačima u 2022. godini.	OVDE
Nuklearna energija nezaobilazan deo rešenja - 10 zemalja EU	OVDE
Bugarska želi 2040. kao krajnji rok za ukidanje uglja	OVDE
Timermans Bugarskoj: Gradite nuklearnu Belene	OVDE
Bugarska štiti male firme od poskupljenja struje	OVDE
Ugalj se i dalje drži u Rumuniji	OVDE
Buduća vlada Nemačke za napuštanje uglja do 2030.	OVDE
GCEL: U planu je 480 GW novih kapaciteta TE na ugalj	OVDE
Gasprom Export: Prebrzo napuštanje uglja razlog poskupljenja gasa	OVDE
ACER povlači svoju odluku o definisanju Regiona rada sistema u	OVDE
Britanski regulator menja praksu na poukama gasne krize.....	OVDE
Kina liberalizuje cene električne energije zbog tekuće krize	OVDE
Putin o značaju, dugoročnih ugovora sa Gaspromom	OVDE
Gasprom podiže prognozu izvoznih cena gasa za više od 10% u 2021.	OVDE
IEA: Tri scenarija sutona naftne privrede do 2050.	OVDE
EU pretenduje da zabrani eksploataciju nafte i gasa na Arktiku	OVDE

EU: Kako odgovoriti na energetske cenovne zemljotres

BRISSEL - Evropska komisija objavila je 13. oktobra *Saopštenje o cenama energije* sa predlozima mogućih mera radi ublažavanja posledica ekstremnog rasta globalnih cena energije, za koji predviđa da bi mogao trajati celu zimu.

Kratkoročne nacionalne mere uključuju hitnu podršku dohotku domaćinstava, državnu podršku firmama i ciljane smanjenja poreza. Komisija će podupirati i ulaganja u obnovljive izvore (OIE) i energetske efikasnost, razmotriti moguće mere za skladištenje energije i kupovinu zaliha prirodnog gasa i oceniti trenutni model tržišta električne energije.

Vaučeri za energetske sirotinje

Hitne mere za zaštitu potrošača pogođenih energetskim siromaštvom uključuju, pored ostalog, pomoć vaučerima ili delimičnim plaćanjem računa, pokrivenih prihodima iz sistema EU-a za trgovanje emisijama.

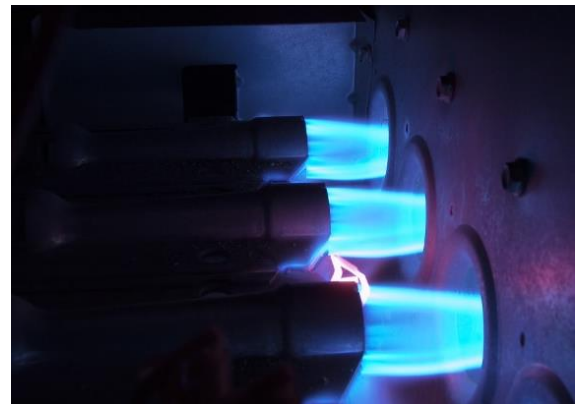
Takođe, odobravanje privremenog odlaganja plaćanja računa; mere zaštite od isključenja iz mreže; osiguranje privremenog, ciljanog smanjenje stope oporezivanja za ugrožena domaćinstva; pružanje podrške preduzećima ili

sektorima, u skladu s pravilima EU o državnoj pomoći privredi, kao i poboljšanje međunarodne saradnje u energetici kako bi se osigurala transparentnost, likvidnost i fleksibilnost međunarodnih tržišta.

Pritom, Komisija naglašava da je potrebno istražiti moguće netržišno ponašanje na energetskom tržištu i zatražiti od Evropskog nadzornog tela za vrednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) da dodatno pojača praćenje kretanja na tržištu ugljenika, kao i omogućiti širi pristup ugovorima o kupovini energije iz obnovljivih izvora uz podršku propratnim merama.

„Ne-zeleni“ izvori i dalje potrebni

Prema oceni Komisije, iako jeftiniji obnovljivi izvori imaju sve veću ulogu u snabdevanju elektroenergetske mreže i određivanju cene, drugi izvori energije, uključujući gas, i dalje su potrebni u razdobljima veće potražnje.

U skladu s postojećim modelom tržišta, prirodni gas i dalje određuje ukupnu cenu električne energije jer svi proizvođači dobijaju istu cenu za isti proizvod (električnu energiju) kada se uvodi u mrežu. Opšti je konsenzus da je postojeći model granične cene i dalje najefikasniji, ali potrebna je daljnja analiza, konstatuje EK i dodaje:

Kriza je takođe naglasila značaj skladištenja za funkcioniranje tržišta gasa EU. EU trenutno ima skladišni kapacitet za više od 20 posto svoje godišnje potrošnje gasa, ali sve članice ne raspoložu tim kapacitetima, a razlikuju se i prema načinu njihove upotrebe ili obavezama skladištenja.

Srednjoročne mere uključuju jačanje ulaganja u OIE i energetske efikasnosti, ubrzanje aukcija za obnovljive izvore i postupke izdavanja dozvola, kao i razvoj kapaciteta za skladištenje energije kako bi se podržalo povećanje udela OIE, uključujući baterije i vodonik.

Osim toga, u pripremu srednjoročnih mera Komisija traži od Agencije za saradnju sa evropskim regulatorima energije, ACER, da ispita prednosti i nedostatke postojećeg modela tržišta električne energije i prema potrebi predloži preporuke; razmotriti reviziju propisa o sigurnosti snabdevanja kako bi se osigurala bolja upotreba i funkcioniranje skladištenja gasa u Evropi; istražiti potencijalne koristi koje bi članicama donela dobrovoljna zajednička kupovina zaliha prirodnog gasa; uspostaviti nove prekogranične regionalne grupe koje bi analizirale rizike u oblasti snabdevanja energijom i savetovale članice o izradi nacionalnih planova za prevenciju, kao i ojačati ulogu potrošača na energetskom tržištu tako da im se omogući izbor snabdevača, proizvodnja električne energije za sopstvene potrebe i pridruživanje energetskim zajednicama.

Rastuća disonanca na relaciji Brisel - EU članice

BRISEL - Rekordne cene gasa i električne energije u Evropi pokrenule su kritična pitanja u pogledu energetske otpornosti regiona s ciljem ubrzanja energetske tranzicije, ali nacionalni odgovori i potencijalni planovi za koordinirano delovanje za sada ne pokazuju znakove nazadovanja u odnosu na klimatske ciljeve, piše 12. oktobra **Argus**.

"Problem je u tržišnim uslovima, s najvećom potražnjom u poslednjih 25 godina koja je dovela do povećanja cena", kaže potpredsednik Evropske komisije zadužen za klimatsku politiku, Frans Timmermans. Ali "nivoi društvenih nemira, ako ostavimo klimatsku krizu nerešenu, biće nepodnošljivi", dodaje on.

Revizija EU sistema trgovanja emisijama (ETS) neće učiniti ništa za rešavanje viših cena energije, kaže Timmermans, reagujući na sve veće pozive na izmene zakona o tržištu električne energije i gasa. ETS je odgovoran samo za do 20 posto rasta cena energije, kaže on.

Među direktnijim odgovorima, Španija poziva na centralizovanu evropsku platformu za kupovinu prirodnog gasa, tvrdeći da bi Evropa trebalo da reprodukuje model koji se koristi za centralnu kupovinu vakcina protiv Covid-19. Španska ministarka privrede Nadia Kalvinjo (Calvino) kaže da postoji sve veći interes za

koordiniran pristup EU i da će čelnici EU raspravljati o predlozima od 21. do 22. oktobra. "To bi nam omogućilo da pregovaramo jednim glasom na evropskom nivou prema velikim međunarodnim dobavljačima gasa", kaže ona.

Francuski ministar ekonomije Bruno Le Maire (foto) poziva na poboljšanje regulacije tržišta i skladištenja gasa i uspostavljanje "direktne veze" između prosečne proizvodnje električne energije u zemljama EU i cena koje plaćaju potrošači - bilo putem dugoročnih ugovora ili regulisanih tarifa. "Više ne možemo prihvatiti usklađivanje cena električne energije sa cenama gasa. Ovo je slepa ulica u borbi protiv klimatskih promena", kaže on.

Kadri Simson: Klimatska i EU energetska pravila nisu krivi

BRISEL - Komesarka EU za energetiku Kadri Simson umanjuje „krivicu“ klimatskih politika ili pravila tržišta energije EU u povećanju cena energije. "Vetar i solarna energija i dalje proizvode najjeftiniju električnu energiju u Evropi poslednjih meseci", kaže ona.

Komisija će, zajedno s regulatorom EU za energiju ACER, pokrenuti studiju o dizajnu tržišta električne energije, dok će Simson kasnije ove godine predložiti reforme tržišta gasa.

Međutim, procureli dokument o politici koji će Komisija izneti radi rešavanja rastućih cena uključuje nekoliko novih mera. Komisija će samo "istražiti" ideju Španije o "dobrovoljnoj zajedničkoj nabavci rezervnog gasa". Kako bi podržali potrošače, zvaničnici ohrabruju zemlje da koriste prihode od 30 milijardi evra, koji se očekuju 2021. godine, od prodaje na aukciji 580 miliona dozvola za trgovanje emisijama.

Francuska, Španija i Italija zvone za uzbuću

PARIZ, MADRID, RIM - Ekonomsko jedinstvo unutar Evropske unije je u ranjivoj situaciji pred zimu zbog smanjenog snabdevanja gasom i rekordno visokih cena, pa izbijaju pukotine na ujedinenom frontu Evrope. S obzirom da je energetska kriza zahvatila gotovo sve zemlje članice, prsti su upereni u svim smerovima, uključujući tvrdnje o intervenciji Kremlja.

Na minuloj konferenciji u Luksemburgu, Francuska, Italija i Španija udružile su snage kako bi od Brisela zahtevale konkretnu akciju.

Nadia Kalvinjo, potpredsednica španske vlade i ministarka privrede, pozvala je Evropsku komisiju da oslobodi hitna sredstva kako bi se olakšala ograničenja Madrida.

Španska vlada bori se s troškovima energije na veleprodajnom nivou, a nedavne napetosti između Alžira i Maroka mogle bi poremetiti još jedan, severnoafrički, izvor prirodnog gasa za kontinent.

Francuska i Italija uputile su slične apele evropskim kreatorima politike, tražeći da se promeni energetska tržišta.

Francuski ministar finansija Bruno L'Mer (Le Maire) izjavio je da energetska kriza šteti EU u celini i pozvao je EU da se pozabavi tim problemom. On je tokom konferencije Eurogrupe u Luksemburgu rekao: „Isteklo je vreme za odgovor Evrope. Vreme je da bolje pogledamo energetska tržišta.“

Međutim, odgovor Brisela do sada je bio slab piše **Financial Times**. Države članice ne bi trebalo da očekuju nikakve drastične mere, konstatuje londonski poslovnik.

Iako je predloženo da Brisel preusmeri sredstva iz EU sistema trgovanja emisijama kako bi pomogao domaćinstvima koje se bore sa računima za struju i gas, čini se da je to malo verovatno, navodi Times i prenosi saznanje da će umesto toga, Evropska kom nedelje objaviti dokument o potencijalnim „fleksibilnostima“.

Litvanija: Razvući povećanja računa na pet godina

VILNJUS - U pokušaju da ublaži uticaj rastućih računa za energiju na domaćinstva, litvanska vlada odobrila je plan za raspodelu povećanja cena električne energije i prirodnog gasa na pet godina.

Osim toga, vlada se složila da pomeri rok za domaćinstva da izaberu nezavisnog snabdevača električnom energijom za šest meseci.

"Oluja" na tržištu električne energije čini potrošače neodlučnim oko prijavljivanja za plan električne energije, što znači da rizikuju da propuste rok, rekao je ministar energije Dainius Kreivjus (Kreivjus).

Ako kupci ne uspeju da izaberu nezavisnog snabdevača električnom energijom, morali bi

platiti više za garantovano snabdevanje strujom, što bi moglo postati nepodnošljiv teret za neka domaćinstva, dodao je.

Poljska predlaže promene ili odlaganje dela paketa *Spremni za 55*

BRISEL - U papiru dostavljenom zemljama članicama EU pred ovonedeljni Samit bloka, Poljska kaže da bi Brisel trebalo da izmeni ili odloži delove planirane klimatske politike, javlja u utorak **Reuters**.

Varšava upozorava da bi u protivnom klimatske ciljeve potrošači mogli odbiti, zbog „prevelikog tereta“ koji se svaljuje na njihova leđa.

„Morali bi pronalizirati do detalja sve elemente paketa *Spremni za 55* koji imaju negativne posledice po cene energije i razmotriti njihovu reviziju ili odlaganje“, navodi se u dokumentu.

Spremni za 55 odnosi se na paket mera EU klimatske politike koji treba ispuniti kako bi se emisije štetnih gasova smanjile za 55% do 2030. u odnosu na nivo iz 1990., podseća **Reuters**.

Poljska: Subvencije potrošačima u 2022. godini

VARŠAVA - Poljske energetske subvencije za potrošače mogle bi iznositi čak 3 do 5 milijardi zlotā (763 miliona do 1,27 milijardi dolara) 2022. godine, izjavio je 15. oktobra poljski premijer dodajući da vlada planira da dodeli najmanje 1,5 milijardi za pomoć domaćinstvima u suočavanju s rastom cena.

"Sledeće godine planiramo da izdvojimo najmanje 1,5 milijardi zlota za subvencije za energiju ... U našim kalkulacijama za budžet za iduću godinu dopuštamo rashode od čak 3-5 milijardi zlota", rekao je premijer Mateuš Moravjecki (Mateusz Morawiecki) tokom sesije pitanja i odgovora prenošenih na Facebooku .

Ministar klime Mičal Kurtika (Michal Kurtyka) rekao je poljskom javnom radiju da vlada predlaže potrošnju 1,5 milijardi zlota i da će to pokriti 2,6 miliona domaćinstava.

Cilj je podržati najsiriomašnija poljska domaćinstva sa do 700 zlota godišnje za četvoročlano domaćinstvo, rekao je on. Deset država EU poziva na uključivanje nuklearne energije na "zelenu" listu

Nuklearna energija nezaobilazan deo rešenja – 10 zemalja EU

BERLIN - Pokušaj Evrope da postane prvi klimatski neutralni kontinent na svetu može uspeti samo ako nuklearna energija dobije ulogu u planovima za dekarbonizaciju u regiji, piše francuski ministar ekonomije i finansija Bruno L'Mer u tekstu za nemački *Die Welt*.

"Nuklearna energija mora biti deo rešenja", piše L'Mer, tvrdeći da sami obnovljivi izvori energije neće sigurno moći da zadovolje brzo rastuću potražnju za električnom energijom u doglednoj budućnosti. Oslanjanje na nuklearnu energiju moglo bi ojačati ekonomiju od cenovnih šokova kakve Evropa trenutno doživljava na tržištima gasa i generalno bi smanjila zavisnost Evrope od trećim zemalja, kaže on. "Nuklearnu energiju treba tretirati kao i sve ostale izvore energije s niskim udelom ugljenika", navodi L'Mer pozivajući na uključivanje nuklearne energije u taksonomiju održivog finansiranja EU.

Pozivu francuskog ministra pridružuju se političari iz drugih zemalja EU, uključujući Rumuniju, Češku, Finsku, Sloveniju, Hrvatsku, Bugarsku, Poljsku i Mađarsku.

Francuska u klin, Nemačka u ploču

Francuska i Nemačka, dve ekonomski najveće članice EU, u sporu su oko uloge nuklearne energije u klimatskim i energetske planovima Unije. Dok se Francuska može pohvaliti jednom od najvećih flota nuklearnih reaktora na svetu i iz nje izvlači oko 70 posto električne energije, Nemačka će zatvoriti svoj poslednji reaktor krajem sledeće godine.

"Brzo širenje energije vetra i sunca u celoj EU najbolji je način da nas zaštitite od novih skokova cena", rekla je prošle nedelje nemačka ministarka životne sredine Svenja Šulce (Schulze).

"Nuklearna energija nije rešenje. Mnogo je skuplja od obnovljivih izvora energije, ima visoke troškove praćenja i nije održiva. Osim sigurnosnih briga, nema odgovora na pitanje kako se nuklearni otpad može skladištiti hiljadama godina pod minimalnim rizikom", konstatovala je Šulce, prenosi *Die Welt*.

Bugarska želi 2040. kao krajnji rok za ukidanje uglja

SOFIJA - Bugarska će pokušati da pregovara o 2040. kao krajnjem roku za postepeno ukidanje uglja za proizvodnju električne energije kada Evropskoj komisiji podnese svoj plan oporavka od krize koronavirusa, rekao je u 14. oktobra privremeni premijer Stefan Janev.

"Dali smo (kao predloge) dva roka , 2038. i 2040., a mi ćemo se zalagati za 2040. godinu tokom pregovora ", rekao je Janev novinarima nakon sednice vlade koja je odobrila plan, prenosi **Euractiv**.

Dan ranije oko 1.000 rudara iz najvećeg bugarskog rudnika i elektrane na uglj marširalo je u Sofiji kako bi zaštitili svoja radna mesta i pozvali vladu da podrži njihovu industriju.

Demonstranti su pozvali Vladu da garantuje da neće žuriti sa zatvaranjem rudnika i elektrana u kompleksu uglja lignita Marica istok u južnoj Bugarskoj. Sindikati kažu da kompleks osigurava egzistenciju za više od 100.000 ljudi u Bugarskoj i dodaju da će nastaviti sa pritiskom na vladu koja će biti formirana nakon opštih izbora 14. novembra, prenosi **euronews**.

Timermans Bugarskoj: Gradite nuklearku Belene

SOFIJA – Potpredsednik Evropske komisije zadužen za Zeleni dogovor EU, Frans Timermans rekao je tokom posete Sofiji za **bTV** kanal da "u budućnosti nema uglja". **Euractiv** piše da su pred zgradom vlade demonstranti dočekali Timermansa transparentima "Zeleni dogovor = Krvavi dogovor".

Timermans nije naveo da li je rok do 2040. godine za stavljanje van pogona termoelektrana na uglj u Bugarskoj prihvatljiv za Komisiju, rekavši samo da će izvršna vlast EU prvo da razmotri bugarski plan oporavka od posledica pandemije u kome se za izlazak iz uglja traži odobrenje Brisela za ovaj datum

Timermans je takođe rekao da je prirodni gas dobro rešenje i da bi nuklearna energija trebalo da igra ulogu u budućnosti.

Rekao je da će Brisel pomoći Bugarskoj ako se zemlja odluči za nastavak izgradnje druge nuklearne elektrane u Belenama (foto – maketa). Bugarska ima elektranu sa dva reaktora u Kozloduju.

Prošlog januara, pod bivšim premijerom Bojkom Borisovim, Bugarska je napustila izgradnju nuklearke Belene na Dunavu nakon što je dva puta zaustavljala i nastavljala projekat.

Timermans je rekao da je na Bugarskoj da "proveri brojeve", prednosti i nedostatke u vezi s projektom NE Belene, dodajući - "donesite odluku za koju ćemo vas podržati".

Na pitanje novinara koliko je platio struju, Timermans je rekao da sada živi sa suprugom u Briselu, gde plaćaju 220 eura mesečno, ali očekuje da će iznos porasti.

Bugarska štiti male firme od poskupljenja struje

SOFIJA - Bugarski regulator za energetiku izmieniće propise kako bi snizio cenu struje za male i srednje firme koje kupuju putem mehanizma garantovanog snabdevanja, izjavio je predsednik regulatora Ivan Ivanov.

Bugarska je od jula liberalizovala tržište električne energije za kupce u poslovnom sektoru, ali više od 40 posto malih firmi još nije odabralo snabdevača i nabavlja struju na osnovi mehanizma garantovanog snabdevanja.

Snabdevači u tom mehanizmu zaračunavaju znatno više cene od onih na tržištu koje su s druge strane snažno porasle od avgusta.

"Planiramo promene metodologije prema kojoj snabdevači poslednjeg izbora izračunavaju cenu struje i to će omogućiti njihovo smanjenje", kazao je Ivanov u sredu novinarima. Promene će stupiti na snagu u novembru i biće na snazi tri meseca, a za to vreme podstićemo male kompanije da odaberu trgovca električnom energijom koji odgovara njihovim potrebama, kazao je.

Izmene će omogućiti da se cene kod dobavljača poslednjeg izbora, koje su obično više za 50 do 100 leva od tržišnih, smanje za 15 do 30 leva (8,9 do 17,7 dolara), rekao je Ivanov.

Prosečna cena na tamošnjoj platformi za trgovanje energijom dosegla je u 6. oktobra novu rekordnu visinu od 362 leva po megavatsatu.

Privremena bugarska vlada takođe planira šestomesečnu finansijsku pomoć firmama kako bi se lakše nosile s rastućim cenama struje.

Cene struje za domaćinstva u Bugarskoj regulirane su i ne očekuje se da će se promeniti do kraja godine, prenosi **Reuters**.

Ugalj se i dalje drži u Rumuniji

BUKUREŠT - Complexul Energetic Oltenia objavila je na tenderu ugovor od 208 miliona leja za železnički transport uglja od rudnika do elektrana Krajova, Işalnița i Turceni.

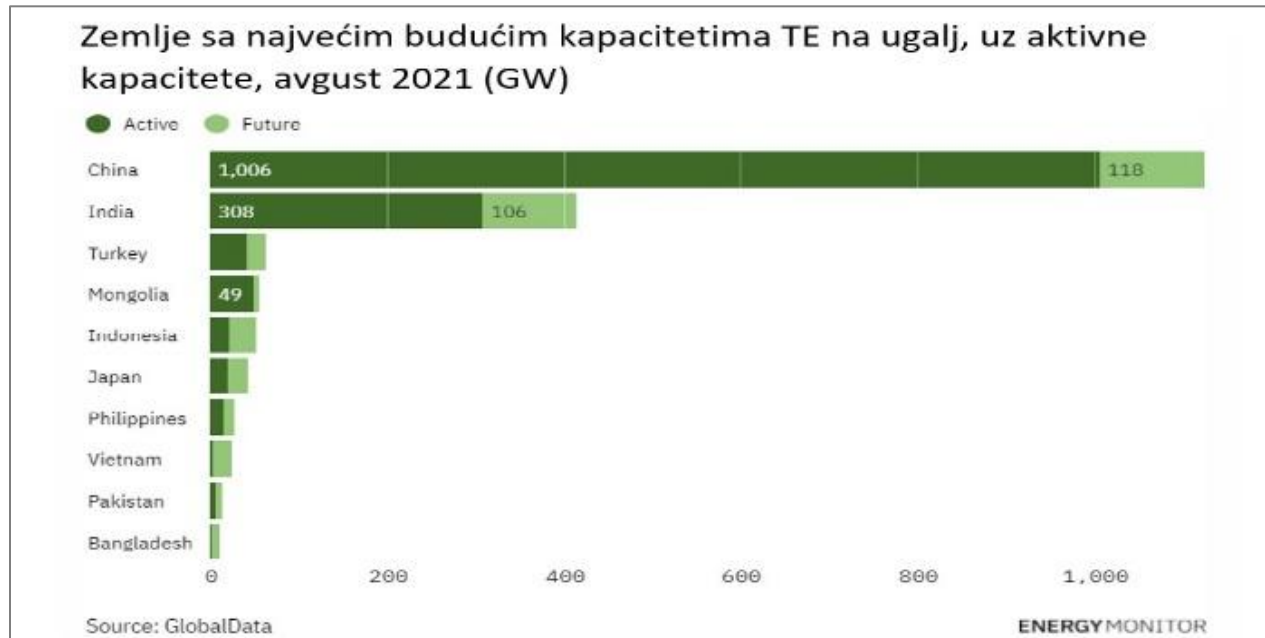
Uz minimalnu količinu po okvirnom sporazumu od 6,8 miliona tona i maksimalno 19,5 miliona tona, ugovor traje 38 meseci, odnosno tri godine što znači da, osim prepreka s kojima se suočava iz EU, ekoloških aktivista i drugih međunarodnih subjekata, uglju je još uvek ostalo nekoliko godina života u Rumuniji, konstatuje 7. oktobra portal **econmimedia.ro**.

Buduća vlada Nemačke za napuštanje uglja do 2030.

BERLIN - Koalicija koja će formirati vladu posle kabineta Angele Merkel složila se da postepeno ukine ugalj do 2030. godine, osam godina nego što je trenutno planirano, izvestio je 15. oktobra **Reuters**.

Socijaldemokrate levog centra, Zeleni i liberalni Slobodni demokrati složili su se oko plana da Nemačka izađe iz uglja do kraja ove decenije, prema nacrtu sporazuma o glavnim političkim tačkama za sledeću vladajuću koaliciju koji je video **Reuters**.

GCEL: U planu je 480 GW novih kapaciteta TE na uglj

BRISEL - Od potpisivanja Pariskog sporazuma, instalirani svetski kapaciteti TE na uglj porasli su za 157 GW, stoji u dopunjenoj Globalnoj listi izlaza iz uglja (GCEL) za 2021. godinu, koju je objavio Urgewald i 40 partnerskih nevladinih organizacija.

Istovremeno, u planu je do 480 GW novih energetske kapaciteta na uglj i 1.800 Mtpa novih kapaciteta za iskopavanje termalnog uglja.

Ako se ostvare, ovi projekti povećali bi svetske kapacitete TE na uglj za 23%, a proizvodnju termalnog uglja za 27%.

Od 1.030 kompanija navedenih u GCEL-u 2021., koje i dalje posluju duž lanca vrednosti termalnog uglja, 503 i dalje planiraju razvoj novih elektrana na uglj, novih rudnika uglja ili nove infrastrukture za transport uglja. Do sada je samo 49 od 1.030 kompanija na GCEL -u najavilo datum izlaska iz uglje, prenosi **ESI**.

Gasprom Export: prebrzo napuštanje uglja razlog poskupljenja gasa

MOSKVA - "Rast potražnje za prirodnim gasom nije podstaknut samo opštim oporavkom ekonomske situacije i potrošnje energije, već i ubrzanim napuštanjem uglja u proizvodnji električne energije" rekla je izvršna direktorka Gazprom Exporta Elena Burmistrova, prenosi 11. oktobra **TASS**.

Nedostatak uzrokovan preusmeravanjem isporuka utečnjelog prirodnog gasa (LNG) na azijska tržišta po višim cenama takođe je doprineo skoku cena gasa u Evropi, rekla je Burmistrova.

Teza da ruski gasovod samo povećava zavisnost od jednog snabdevača, za razliku od fleksibilnijeg LNG -a, je godinama uzastopno promovisana u Evropi. Međutim, trenutni dokazi o tržišnoj stvarnosti pokazuju da je „fleksibilni“ gas glasao za dolar i prepustio se najatraktivnijim tržištima, ostavljajući Evropu da se suoči sa svojim trenutnim problemima", dodala je direktorka Gazprom Exporta.

ACER povlači svoju odluku o definisanju Regiona rada sistema

LJUBLJANA - Agencija EU za saradnju energetskih regulatora (ACER) **saopštila** je 19. oktobra da povlači svoju odluku od 29. juna 2021. kojom se definišu Regioni rada elektroenergetskog sistema (SOR).

Ta odluka zamenila je prethodnu od 6. aprila 2020. godine, kojom je ACER izmenio i odobrio predlog Evropske mreže operatora prenosnih sistema električne energije, ENTSO-E, od 6. januara 2020. za definiciju SOR-a.

Najnovija odluka o definiciji SOR -a trenutno je predmet žalbe pred Odborom za žalbe ACER -a.

Britanski regulator da menja praksu na poukama gasne krize

LONDON - Britanski regulator energije Ofgem moraće da promeni način na koji reguliše tržište u svetlu trenutne krize cena gasa, rekao je direktor Ofgema Jonathan Brearley na godišnjoj konferenciji Energy UK 7. oktobra.

Desetak distributera napustilo je tržište ove godine, što je uticalo na dva miliona kupaca, a veća je verovatnoća da će ih i novi slediti, rekao je Brearley, a prenosi **S&P Global Platts**.

"Prihvatamo da ćemo, kao posledicu događaja iz proteklih meseci, morati drugačije da regulišemo energetska tržište, rekao je on. "Moraćemo planirati tako da računamo da se ovakvi šokovi mogu ponoviti", rekao je Brearley. To bi, kako je objasnio, značilo veći fokus na poslovne modele snabdevača i rizike koje preuzimaju.

Ofgem je preduzeo korake da učini tržište otpornijim, ograničivši broj novih učesnika sa maksimuma od 18 u 2017. na dva prošle godine, ali su potrebne dodatne promene, rekao je Brearley.

Regulator bi takođe ispitao posledice za širi dizajn i implementaciju regulisane gornje granice cena za domaćinstva.

Ograničenje tarifa podignuto je za 12% od 1. oktobra kao odgovor na rast veleprodajnih cena. Strahuje se da će, ako se trenutni rast nastavi, sledeće povećanje od 1. aprila 2022. biti mnogo veće.

Ofgem bi takođe ispitao ponašanje kompanija pogođenih promenom cene gasa, rekao je Brearley. "Ako vidimo oštre i neetičke prakse, iskoristićemo sve svoje mogućnosti, kao i naše kolege u Agenciji za stečaj i šire vladine agencije da se uhvate u koštac s tim", rekao je.

Kina liberalizuje cene električne energije zbog tekuće krize

PEKING - Kineske vlasti odlučile su potpuno da liberalizuju određivanje cena električne energije za elektrane na uglj, u nastojanju da osiguraju dovoljne količine energije posle nedavnih velikih nestašica, kako bi naterali industrijske potrošače da kupuju na tržištu u pokušaju da povećaju proizvodnju i učine njene cene transparentnim, rekao je 12. oktobra glavni ekonomski planer zemlje, prenosi **Sinhua**.

"Fleksibilniji mehanizam tržišne cene električne energije mogao bi elektranama dati više podsticaja za proizvodnju i očuvati sigurnost i stabilnost proizvodnje električne energije", rekao je Yang Jun, viši inženjer na Pekinškom institutu za petrohemijsku tehnologiju, prenosi Sindhua.

Visoke cene uglja i relativno niska gornja granica cena električne energije značili su da se proizvedena struja prodaje ispod cene, što ih je primoralo da smanje izlaznu snagu u vreme kada ekonomski oporavak tera industriju da troši mnogo više električne energije.

"Reforma cena osmišljena je tako da odražava potražnju i potrošnju energije i u određenoj meri olakšava operativne poteškoće elektroenergetskih kompanija i potiče elektrane da povećaju opskrbu električnom energijom", rekao je Peng Shaozong, službenik iz NDRC -a, na brifingu za novinare u utorak.

Putin o značaju, dugoročnih ugovora sa Gaspromom

MOSKVA - Ruski holding Gasprom zainteresovan je za dugoročne ugovore s EU, iako gubi cene u odnosu na spot tržište, rekao je u prošlu sredu predsednik Vladimir Putin na plenarnoj sednici foruma Ruske energetske nedelje, javlja **TASS**.

"Nemačka plaća gas 250-230 USD, maksimalno 300 USD po 1.000 kubnih metara, umesto 2.000 ili 1.500 USD. Deluje da će Gasprom izgubiti, jer ako bi prodao na spot (tržištu), primio bi (1.200) USD po 1.000 kubnih metara, a dobija 250-300 dolara ", dodao je.

"Proizvođač je ipak zainteresiran za stabilnost jer zna da će prodati određenu minimalnu količinu po određenoj minimalnoj ceni, pa primereno tome razvija svoju politiku ulaganja. To je korisno za dobavljača i za potrošača", rekao je Putin.

Gasprom podiže prognozu izvoznih cena gasa za više od 10% u 2021.

MOSKVA - Gasprom je povećao je prognozu izvoznih cena gasa u 2021. na 295 do 330 dolara, sa ranije očekivanih 269,60 dolara za hiljadu kubnih metara.

Na online prezentaciji ove nedelje, Gasprom je zadržao prognozu isporuke gasa u Evropu na 183 milijarde kubnih metara ove godine, prenosi **TASS**.

Prema izveštaju, energetski gigant očekuje da će cene gasa 2022. godine biti znatno veće od 330 dolara za hiljadu kubnih metara. Tokom webinara, predstavnici Gasproma pozvali su na promenu mehanizma određivanja cena gasa u Evropi, naglašavajući da upotreba terminskih cena, poput "mesec dana unapred" i "dan unapred", stvara niz problema jer su cene vrlo prilagodljive do manje neravnoteže na tržištu.

IEA: Tri scenarija sutona naftne privrede do 2050.

PARIZ - Globalna potražnja za naftom će početi da opada u dugoročnoj perspektivi pod bilo kojim scenarijem dekarbonizacije nacionalnih ekonomija, navodi Međunarodna agencija za energiju (IEA) u svom 2021 World Energy Outlook (WEO)

Izveštaj prati tri osnovna scenarija za globalni energetske sektor, s različitim dometima reformi povezanih s klimom. Umereni scenario navedenih politika (STEPS) predviđa da se sve vlade drže konzervativnih strategija i da se svi klimatski ciljevi ne ostvare do 2050. godine. IEA u tom slučaju predviđa da će globalna potražnja za naftom dostići vrh od 104 miliona barela dnevno (mbd) u 2030-im i da će početi postupno da opada do 2050.

Scenario najavljenih obećanja (eng. Announced Pledges Scenario - APS) prati slučaj da su svi ciljevi dekarbonizacije na kraju ispunjeni, pri čemu potražnja za naftom dostiže vrhunac od samo 97 mbd i počinje postepeno opadati nakon 2025. godine, sve dok ne dostigne 77 mbd do 2050. godine. Nulta emisija (eng. Net Zero Emissions - NZE) predviđa da će globalna potrošnja nafte pasti na 72 mbd već do 2030. godine i dostići 24 mbd do 2050. godine.

Najnoviji scenario takođe predviđa da će se do 2030. godine 60% svih automobila koji se prodaju u svetu pokretati električnom energijom, a novi automobili s motorima s unutrašnjim sagorevanjem neće se više prodavati nakon 2035. Istovremeno će porasti potražnja za naftom u petrohemijskoj industriji, pri čemu se 55% ukupne izvađene nafte u svetu koristi u petrohemijskoj preradi do 2050., navodi IEA.

Prognoza cena nafte

Prema IEA World Energy Outlook 2021, globalna politika nulte emisije može izazvati pad cena nafte na 36 USD po barelu do 2030. godine i na 24 USD po barelu do 2050 u slučaju realizacije najoštrijeg klimatskog cilja neto nulte emisije. Međutim, umeren, STEPS scenario, zadržao bi cene nafte u rasponu od 60 do 90 USD/b, navodi IEA.

EU pretenduje da zabrani eksploataciju nafte i gasa na Arktiku

LONDON/BRISEL - Brisel planira razgovore s partnerima o mogućoj multilateralnoj zabrani razvoja i kupovine rezervi ugljovodonika sa Arktika, koji je u središtu rastuće borbe za geopolitičku moć. prema nacrtu nove blokovske strategije za polarnu regiju.

Takvo opredeljenje EU preti izbijanjem potencijalnih sukoba zbog, s jedne strane strategije svetske agende za dekarbonizaciju i, s druge, sve većeg manjka energije koji pogađaju građane i preduzeća, uključujući Aziju, piše 11. oktobra *Nikkei Asia*.

"EU će nastojati da nafta, ugalj i gas ostanu u zemlji, uključujući i arktičke regije, nadovezujući se na delimične moratorijume na istraživanje ugljovodonika na Arktiku", kaže se u nacrtu strategije koji je video *Nikkei Asia*.

Prema dokumentu, koji su pripremili Evropska komisija i diplomatska služba bloka, države članice EU morale bi oštro da prilagode svoju politiku snabdevanja energentima, jer uvoze

arktička fosilna goriva, uključujući približno 87% utečjenog prirodnog gasa proizvedenog na ruskom Arktiku. Nova strategija ne bi imala pravnu snagu, ali bi stvorila politički pritisak za države članice da se pridržavaju.

Total je rekao da neće komentarisati politike EU, dodajući da je posvećen razvoju projekta Arctic LNG 2, "koji je ključan za pomoć u dekarbonizaciji energetske miksa azijskih zemalja koje su u velikoj meri zavisne od uglja. "

Arktik je potencijalno bogat izvor fosilnih goriva s otprilike 13% svetske neotkrivene nafte i 30% neotkrivenog prirodnog gasa, prema proceni američkog Geološkog zavoda.

